

ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХАРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА БІОМЕДИЧНИХ НАУК»

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНІ ПРОГРАМИ
Приватного закладу вищої освіти
«Харківський інститут медицини та біомедичних наук»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

ПЗВО «ХІМБН»

Голова Вченої ради

 В. ОСТАПЕНКО
(Протокол від 27.10.2021 р., № 01)

Введено в дію Наказом
від 27.10.2021 р., № 24

Харків – 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про освітні програми Приватного закладу вищої освіти «Харківський інститут медицини та біомедичних наук» (далі – Інститут) визначає загальні питання, основні терміни, структуру та зміст, процедуру розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу, перегляду та оновлення освітніх програм в Інституті. Це положення створене з метою забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти з урахуванням сучасних вимог функціонування системи вищої освіти України в конкурентних умовах ринку праці.

1.2. Положення про освітні програми (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», затверджених Наказом МОН України від 01.06.2017 № 600 (зі змінами, у редакції Наказу МОН України від 30.04.2020 р.), Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) (далі – Ліцензійні умови), Наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (далі – Положення про акредитацію), рекомендацій листа Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 №1/9-239 та листа Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 №1/9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», Довідника ЄКТС та Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), ухвалених Міністерською конференцією в Єревані, 14-15 травня 2015 р., Статуту Інституту та інших внутрішніх нормативно-правових документів, що регламентують провадження освітньої діяльності в Інституті.

1.3. Положення розроблене з метою встановлення єдиних вимог та правил до структури, змісту та оформлення освітніх програм на всіх етапах їх створення та призначене для всіх структурних підрозділів, які проводять та забезпечують підготовку здобувачів освіти, для науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, усіх зацікавлених сторін.

1.4. Освітня програма (ОП) розробляється в межах кожної спеціальності та спеціалізації (за наявності) для започаткування та провадження освітньої діяльності з метою підготовки фахівців з вищою освітою за певним рівнем вищої освіти.

1.5. У рамках однієї спеціальності Інститутом можуть реалізуватися декілька освітніх програм за різними спеціалізаціями/назвами.

Профільна спрямованість, обумовлена істотними особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмних результатів навчання чи переліком освітніх компонентів, є підставою для розроблення окремої ОП.

1.6. Освітню програму можуть спільно реалізовувати декілька структурних підрозділів Інституту.

1.7. Навчання за однією ОП проводиться за денною та/або заочною

(дистанційною) формами навчання. При організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОП за певним рівнем вищої освіти не повинні відрізнятися між собою.

1.8. Прийняття або зміна стандарту вищої освіти є підставою для перегляду чинної освітньої програми.

1.9. Освітня програма використовується під час:

- ліцензування провадження освітньої діяльності за певною спеціальністю;
- процесу її акредитації;
- розроблення навчального плану;
- формування силабусів навчальних дисциплін і практик;
- інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- атестації майбутніх фахівців;
- академічної мобільності.

1.10. Положення розроблене для використання всіма структурними підрозділами Інституту та учасниками освітнього процесу при формуванні ОП і провадженні освітньої діяльності.

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИДИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

2.1. **Галузь знань** – основна предметна область освіти і науки, що охоплює групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

2.2. **Спеціальність** – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

2.3. **Спеціалізація** – складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти й передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти.

2.4. **Здобувачі вищої освіти** – особи, які навчаються в закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

2.5. **Кваліфікація** – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

2.6. **Кваліфікаційний рівень** – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, типових для кваліфікацій даного рівня.

2.7. **Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма** – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, яка визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими має оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

2.8. Гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник Інституту, який несе відповідальність за її якість, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років. Цей працівник може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Також може бути, а може не бути одночасно її керівником чи завідувачем кафедри.

2.9. Робоча/проектна група спеціальності/освітньої програми – група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, відповідальних за започаткування (розширення провадження) освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, які мають відповідні кваліфікації, визначені Ліцензійними умовами; створюється за ініціативою структурного підрозділу, відповідального за підготовку фахівців за конкретною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти й затверджується Наказом Ректора.

2.10. Стейкхолдери (здобувачі освіти, академічна спільнота, роботодавці, інші) – зацікавлені сторони (фізичні та юридичні особи), які мають зацікавленість у реалізації конкретної освітньої програми, тобто певною мірою залежать від неї та/або можуть впливати на її структуру, зміст і якість.

2.11. Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну й подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

2.12. Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної й соціальної діяльності здобувача освіти в різних галузях і для його особистісного розвитку.

2.13. Спеціальні (фахові) компетентності – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю/освітньою програмою.

2.14. Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою в процесі навчання за певною освітньою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити й виміряти.

2.15. Уміння - здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів).

2.16. Освітні компоненти освітньої програми – навчальні дисципліни, практики, курсові роботи (історії хвороби), кваліфікаційні роботи для досягнення програмних результатів навчання.

2.17. Види освітніх програм: освітньо-професійні, освітньо-наукові.

Освітні програми можуть реалізовуватись Інститутом самостійно, а можуть бути спільні, що реалізуються Інститутом разом з іншими закладами, у т.ч. зарубіжними.

3. ПРОЦЕДУРА ВІДКРИТТЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ, ЕТАПИ ЇХ СТВОРЕННЯ ТА ПОРЯДОК ЗАКРИТТЯ

3.1. Порядок відкриття освітніх програм.

3.1.1. Освітні програми відкриваються за ліцензованими спеціальностями з метою забезпечення потреб суспільства у висококваліфікованих фахівцях, а громадян України – в освітніх послугах гарантованої якості, виконання замовлення ринку праці та регуляторних органів (у тому числі за прямими угодами), забезпечення професійної успішності випускників, зростання ролі Інституту в наданні освітніх послуг на міжнародному рівні (у тому числі шляхом розширення участі в міжнародних програмах академічної мобільності).

Освітні програми медичного спрямування відносяться до таких, для яких запроваджено додаткове регулювання на певному рівні вищої освіти, і підлягають ліцензуванню.

3.1.2. Після затвердження ОП Вченою радою Інституту, вона вводиться в дію Наказом Ректора. Після Наказу про запровадження освітньої програми Інститут оголошує набір здобувачів вищої освіти на навчання за освітньою програмою.

3.1.3. Освітня програма може бути включена до Правил прийому і на неї може бути оголошений набір тільки за умови її затвердження, наявності спеціальності, в рамках якої відкривається ОП, наявності ліцензованих місць. На нові освітні програми, які з'явилися після затвердження Правил прийому, оголошення прийому у відповідному році вступу не допускаються.

3.1.4. Набір вступників на освітні програми здійснює Приймальна комісія Інституту відповідно до Правил прийому до Інституту.

3.2. Вимоги до ОП та етапи її розроблення.

3.2.1. Освітні програми розробляються на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній галузі. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за конкретною спеціальністю освітня програма може розроблятися на підставі Національної рамки кваліфікації України, методичних рекомендацій тощо.

3.2.2. Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до ОП:

- 1) обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- 2) вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результатів їх навчання;
- 3) перелік обов'язкових компетентностей випускника;
- 4) нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- 5) форми атестації здобувачів вищої освіти;
- 6) вимоги професійних стандартів (за їх наявності).

3.2.3. ОП розробляється за пропозиціями засновників/керівництва Інституту, структурного підрозділу, ініціативної групи з числа науково-педагогічних працівників, професійних асоціацій, основних стейкхолдерів.

3.2.4. Створення ОП складається з таких етапів:

- обґрунтування необхідності відкриття освітньої програми (аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому освітньої програми; аналіз ринку праці, на який орієнтована нова освітня програма, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників; з'ясування основних вимог її запровадження й оцінювання достатності наявних ресурсів; формування пояснювальної записки);

- формування проектної/робочої групи і призначення гаранта освітньої програми;

- розроблення проекту освітньої програми і проекту навчального плану;

- публічне обговорення проекту ОП – експертиза проектних матеріалів (внутрішня оцінка, зовнішня фахова експертиза);

- внесення коректив до проекту ОП на підставі отриманих відгуків і рецензій, формування ОП;

- погодження ОП;

- обговорення й затвердження ОП Вченою радою Інституту, її оприлюднення.

3.3. Закриття освітньої програми.

3.3.1. ОП може бути виключена з переліку освітніх програм, що реалізуються Інститутом з ініціативи:

- засновників/керівництва Інституту;

- Приймальної комісії – в разі відсутності набору вступників на освітню програму упродовж двох років;

- Комісії із забезпечення якості освіти Інституту – якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішнього або внутрішнього оцінювання якості ОП отримано висновки про низьку якість її реалізації;

- Програмної комісії Інституту – якщо в результаті моніторингу виявила такі підстави.

3.3.2. Рішення про виключення ОП з числа освітніх програм, що реалізуються Інститутом, приймає Вчена рада Інституту.

4. ПРОЦЕДУРА ФОРМУВАННЯ І ФУНКЦІЇ ПРОЕКТНОЇ/РОБОЧОЇ ГРУПИ, ПРОГРАМНОЇ КОМІСІЇ, ПРИЗНАЧЕННЯ ГАРАНТА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Ініціатори відкриття ОП формують проектну/робочу групу з числа висококваліфікованих науково-педагогічних працівників відповідної кваліфікації та з урахуванням вимог до кадрового складу Ліцензійних умов (якщо такі визначені).

4.2. Проектна/робоча група формується окремо за кожною ОП на період її розроблення, ліцензування й започаткування.

На період провадження, з метою моніторингу, перегляду, оновлення, проведення процедур зовнішнього оцінювання (акредитація), самооцінювання тощо, створюється Програмна комісія, яку очолює Гарант освітньої програми.

4.3. Склад Проектної/робочої групи, Програмної комісії, призначення керівника, Гаранта затверджується Наказом Ректора.

4.4. **Проектна/робоча група** – група науково-педагогічних працівників,

відповідальних за розробку та започаткування освітньої діяльності за спеціальністю (спеціалізацією). Керівник проектної/робочої групи може бути Гарантом ОП під час її провадження.

4.5. У разі вибуття в період розроблення, ліцензування й започаткування ОП одного з членів проектної/робочої групи (звільнення з роботи, тривале відрадження, втрата працездатності чи інше), якщо її кількісний і якісний склад після цього перестає відповідати Ліцензійним вимогам, до складу проектної/робочої групи Наказом Ректора вводиться інша особа, яка відповідає критеріям за конкретною спеціальністю.

Проектні/робочі групи виконують такі завдання:

- обирають вид освітньої програми;
- аналізують актуальність ОП;
- розробляють профіль ОП;
- визначають ключові програмні компетентності, розподіливши їх на загальні та спеціальні компетентності, найбільш відповідні для запропонованої програми;
- формулюють програмні результати навчання відповідно до ключових програмних компетентностей;
- визначають освітні компоненти;
- визначають форми навчання й організації освітнього процесу;
- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною освітньою програмою, з урахуванням рекомендацій Комісії із забезпечення якості освіти, Програмної комісії Інституту, інших стейкхолдерів.
- аналізують відповідність ОП Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти.

4.6. До складу проектної/робочої групи також можуть бути включеними здобувачі освіти, представники структурних підрозділів Інституту, підприємств, організацій, установ – потенційних роботодавців. Групу очолює керівник групи/гарант освітньої програми.

4.7. **Керівник проектної/робочої групи** призначається Наказом Ректора з числа осіб проектної/робочої групи за спеціальністю/освітньою програмою для організації й координації діяльності щодо розроблення освітньої програми.

4.8. Функції керівника проектної/робочої групи щодо розроблення освітньої програми:

- організація основних етапів розроблення ОП – визначення мети, актуальності ОП;
- вибір стандарту, на основі якого буде створена ОП;
- формування проекту ОП;
- зовнішнє обговорення й рецензування проекту ОП;
- внесення змін та доповнень до проекту ОП на підставі його публічного обговорення;
- формування й погодження ОП, обговорення та затвердження ОП Вченою радою Інституту;
- координація роботи з розробки освітньої програми, навчального плану та навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів ОП;

- забезпечення відповідності змісту освітньої програми стандарту вищої освіти (у разі його затвердження).

4.9. Гарант освітньої програми призначається Наказом Ректора.

Ним може бути особа, яка очолювала проектну/робочу групу, відповідальну за розробку та започаткування освітньої програми, а може бути визначена інша особа. Ця особа може бути Гарантом лише однієї ОП.

4.10. Вимоги до Гаранта освітньої програми:

- працює за основним місцем роботи в Інституті на посаді науково-педагогічного або наукового працівника;
- має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною чи спорідненою з ОП спеціальністю;
- має стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років;
- не є Гарантом іншої ОП.

4.11. У разі вибуття Гаранта освітньої програми (звільнення з роботи, тривале відраджання, втрата працездатності чи інше), Наказом Ректора призначається інша особа з числа науково-педагогічних працівників основного складу Інституту. Гарант освітньої програми може бути змінений і з інших причин.

4.12. Функції Гаранта ОП:

Гарант освітньої програми організовує та координує діяльність в період реалізації освітньої програми, а також моніторинг і перегляд освітньої програми, забезпечення й контроль якості підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою.

Гарант очолює роботу Програмної комісії, яка відповідальна за якісну реалізацію освітньої програми та її постійне удосконалення.

Гарант очолює роботу з підготовки та проходження процедури зовнішнього оцінювання освітньої програми (акредитації), зокрема, здійснює наступні функції:

- участь у підготовці й проходженні процедури акредитації;
- загальне керівництво підготовкою матеріалів про самооцінювання ОП;
- корекція й узагальнення самоаналізу щодо акредитації ОП та розміщення його на офіційному веб-сайті Інституту;
- контроль за формуванням електронної форми самоаналізу ОП і передача до НАЗЯВО відомостей про самооцінювання ОП і супровідних документів;
- організація, узгодження, спілкування та розміщення на офіційному веб-сайті Інституту програми виїзду експертної групи під час проведення акредитаційної експертизи;
- ознайомлення, проведення аналізу й розміщення на сайті Інституту звіту групи експертів за результатами акредитаційної експертизи ОП;
- у разі необхідності – участь у засіданнях галузевої експертної ради й засіданнях НАЗЯВО, під час яких розглядається відповідна акредитаційна справа.

4.13. Програмна комісія Інституту та її функції

4.13.1. Програмна комісія (ПК) – організаційно-аналітичний дорадчий орган, склад якого затверджується Наказом Ректора.

Для різних освітніх програм в межах однієї спеціальності може створюватись єдина Програмна комісія.

4.13.2. До складу ПК входять: науково-педагогічні працівники, що задіяні до реалізації ОП, представники здобувачів освіти за відповідною ОП, представники адміністрації Інституту, а також можуть входити представники зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців та випускників) освітньої програми.

Члени ПК, які є працівниками Інституту, беруть участь в її діяльності в межах своїх посадових обов'язків.

Члени ПК, які не є працівниками закладу, здійснюють свої функції на громадських засадах.

Особи, які не знаходяться у трудових відносинах із Інститутом і включені до ПК, беруть участь у роботі комісії за їх згодою, про що зазначається у відповідному Наказі Ректора.

4.13.3. Програмна комісія організовує свою роботу у вигляді засідань (нарад), які проводяться за виробничою необхідністю, але не менше ніж 2 рази за рік. Свої рішення ПК оформляє протоколом, який підписує Гарант.

4.13.4. Основні завдання Програмної комісії:

- організація, проведення, узагальнення та аналіз результатів моніторингу освітньої програми (ОП);
- формування звіту за результатами моніторингу ОП;
- надання рекомендацій щодо оновлення, модернізації чи закриття ОП.

4.13.5. Функції Програмної комісії під керівництвом Гаранта ОП:

- координація діяльності щодо актуалізації змісту ОП з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого й регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм;

- координація заходів, спрямованих на просування ОП на ринку освітніх послуг відповідно до потреб ринку праці, програм міжнародної академічної мобільності;

- контроль і оперативне корегування даних щодо кадрового й матеріально-технічного забезпечення реалізації ОП в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО) та інформації щодо інформаційного забезпечення на офіційному веб-сайті Інституту.

- контроль за дотриманням Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності щодо кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного, інформаційного забезпечення ОП;

- контроль і координація якості навчально-методичного забезпечення ОП;

- ініціативи щодо самооцінювання ОП;

- організація проведення планових процедур внутрішнього контролю якості з метою вдосконалення ОП (разом з Комісією із забезпечення якості освіти);

- анкетне опитування (разом з Комісією із забезпечення якості освіти) здобувачів освіти, викладацького складу, зовнішніх стейкхолдерів;

- організація зворотного зв'язку із зацікавленими сторонами;

- збір і аналіз пропозицій від усіх заінтересованих сторін, адміністрації та підрозділів;

- узагальнення пропозицій різних стейкхолдерів та формування

рекомендацій з удосконалення чинної освітньої програми, щодо покращення матеріально-технічного й інформаційного забезпечення ОП;

- участь у розробці методів і форм контролю й удосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП;

- участь в організації й визначенні баз виробничої практики;

- проведення контролю за своєчасним розміщенням на офіційному веб-сайті Інституту інформації щодо реалізації ОП;

- постійний моніторинг нормативної бази щодо акредитації;

- складання аналітичного звіту за результатом проведення моніторингу ОП. Аналітичний звіт має містити висновок про необхідність або відсутність необхідності перегляду (оновлення, модернізація) чи закриття ОП;

- надання пропозицій на засідання Вченої ради щодо внесення змін до ОП;

- щорічне звітувати на засіданні Вченої ради щодо перегляду, доповнення, внесення змін і реалізації ОП.

4.14. Означені функції Гарант ОП виконує в межах робочого часу науково-педагогічного працівника, дані про виконану роботу заносить в індивідуальний план роботи викладача у розділі «Навчально-методична робота». Виконана робота підтверджується рішенням відповідного структурного підрозділу, відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти за даною ОП та/або Ректором/заступником Ректора.

4.15. Права гаранта ОП:

У межах виконання своїх функцій Гарант має право:

- вносити пропозиції щодо затвердження, перегляду або оновлення ОП та навчального плану для відповідного рівня вищої освіти і спеціальності;

- вносити обґрунтовані пропозиції щодо формування і зміни кадрового складу працівників, які забезпечують освітній процес із дисциплін загальної та професійної підготовки навчального плану ОП;

- брати участь у визначенні умов реалізації ОП, розробці навчальних планів, робочих навчальних планів, програм практик та інших документів щодо навчально-методичного забезпечення ОП;

- брати участь у засіданнях екзаменаційних комісій з атестації здобувачів вищої освіти, які навчаються за відповідною ОП спеціальності; бути присутнім та висловлювати свою думку на засіданнях робочих груп, випускових кафедр, Вченої ради Інституту, на яких розглядаються питання, що стосуються або можуть вплинути на реалізацію ОП;

- вносити пропозиції щодо заохочення працівників, залучених до реалізації відповідної ОП;

- отримувати від будь-якого структурного підрозділу Інституту інформацію щодо реалізації ОП і заповнення відомостей (звіту) самооцінювання освітньої програми.

4.16. Обов'язки Гаранта ОП:

У межах виконання своїх функцій Гарант зобов'язаний:

- здійснювати періодичний моніторинг якості освітньої програми й освітньої діяльності з її забезпечення;

- визначати зміст ОП, а також процес надання якісних освітніх послуг із підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП спеціальності;

- дотримуватися норм етичної поведінки, академічної доброчесності й запобігання виникненню конфліктних ситуацій на всіх етапах реалізації ОП;
- здійснювати заходи щодо забезпечення дотримання вище вказаних норм усіма учасниками освітнього процесу.

5. ПОВНОВАЖЕННЯ СТЕЙКХОЛДЕРІВ ПРИ СТВОРЕННІ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ І ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ

5.1. Діяльність стейкхолдерів поширюється на спеціальність і освітню програму, за якою провадиться освітня діяльність; структурні підрозділи (кафедри), які безпосередньо відповідальні й забезпечують освітню діяльність із підготовки фахівців за ОП, шляхом внесення пропозицій щодо вдосконалення змісту освітньої програми й участі в роботі комісій/робочих груп із якості освіти Інституту.

5.2. Зовнішні стейкхолдери беруть участь у публічному обговоренні ОП, вносять пропозиції щодо формування їхньої мети, актуальності, змісту.

5.3. Зовнішні стейкхолдери залучаються до проведення експертної оцінки якості освітніх програм спеціальностей.

5.4. Стейкхолдери проводять рецензування освітніх програм спеціальностей, особливо в частині фахової підготовки, але не втручаються в процедури здійснення освітнього процесу й академічної складової щодо формування результатів навчання з інтегральної й загальноосвітніх компетенцій здобувачів вищої освіти.

5.5. Провідна мета стейкхолдерів як зацікавленої сторони в отриманні конкурентоспроможних фахівців – координація діяльності здобувачів вищої освіти, адміністрації Інституту, структурних підрозділів для забезпечення якісної роботи щодо вдосконалення і покращення якості підготовки майбутніх фахівців, забезпечення досягнення програмних результатів навчання за ОП.

5.6. Завдання зовнішніх стейкхолдерів:

- визначати пріоритетні напрямки запровадження інновацій у медичній практиці;
- брати участь в обговоренні проекту освітньої програми і вносити пропозиції до формування її мети та змісту;
- сприяти здобувачам вищої освіти в проходженні виробничих практик і ознайомленні з інноваціями в медичних закладах;
- надавати пропозиції щодо формування компетентностей і покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти для опанування сучасних технологій та інновацій у медичній практиці.

5.7. Права стейкхолдерів щодо забезпечення якості освітньої діяльності й якості освіти.

В Інституті стейкхолдери на підставі постійного моніторингу освітньої діяльності, вивчення відгуків здобувачів вищої освіти, тенденцій ринку праці, мають впливати на:

- прозорість управлінських, організаційних, кадрових процесів щодо освітнього процесу;
- організацію вступної кампанії;

- адаптацію здобувачів вищої освіти до інститутського життя;
- оптимізацію і вдосконалення інформаційних ресурсів для забезпечення досягнення програмних результатів освітньої програми;
- роботу сервісів (кафедр, Ректорату, адміністрації Інституту, структурних підрозділів, комісій, робочих груп, органів студентського самоврядування, Вченої ради тощо) шляхом внесення пропозицій щодо покращення їхньої діяльності з організації й забезпечення якісного виконання всіх складових ОП;
- формування спільноти, несумісної з корупцією, плагіатом, самоплагіатом, фальсифікацією, хабарництвом, необ'єктивним оцінюванням шляхом участі в спільних заходах щодо запобігання вищевказаних явищ, внесення пропозицій до нормативних документів і постійного моніторингу щодо виявлення ознак таких явищ в Інституті;
- зв'язок із потенційними роботодавцями, організацію й рівень працевлаштування випускників;
- створення громадських груп сприяння академічній доброчесності, розвитку студентських організацій, гуртків, секцій, товариств тощо і безпосередня участь у їх роботі;

На рівні структурного підрозділу, безпосередньо відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальністю (випускова кафедра тощо) стейкхолдери мають впливати на:

- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм спеціальностей - їх мети, актуальності, змісту;
- оцінку якості науково-педагогічного складу викладачів, які забезпечують досягнення програмних результатів навчання за освітніми програмами, за відповідними напрямками їх діяльності (професійні характеристики, педагогічна діяльність, науково-дослідна, навчально-методична та організаційна робота, міжнародна мобільність);
- вибір методів, форм і технологій викладання навчальних дисциплін;
- якість методичного забезпечення навчальних дисциплін;
- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти - щодо компетенцій, зазначених у освітній програмі;
- якість освітнього середовища;
- якість процесу оволодіння практичними навичками набуття професійного досвіду здобувачами вищої освіти;
- якість наукової роботи й можливість участі здобувачів вищої освіти в академічній мобільності, наукових проектах, симпозіумах, конференціях, публікаціях тощо.

5.8. Інструменти впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

5.8.1. Вплив стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися:

- за участі в адміністративних структурах на рівні Інституту, адміністрації Інституту (Наглядова та Вчена рада Інституту, Приймальна комісія, конференція трудового колективу тощо);
- через органи студентського самоврядування;
- колективно (ініціативні групи, академічні групи тощо);

- індивідуально.

5.8.2. Внесення пропозицій щодо покращення якості вищої освіти в Інституті шляхом:

- участі в роботі робочих груп із створення ОП та їх реалізації;
- участі в роботі адміністративних структурах закладу освіти (Наглядовій, Вченій радах Інституту, комісіях, робочих групах), на відкритих засіданнях кафедр і форумах тощо.

5.8.3. Співпраця зовнішніх стейкхолдерів зі структурними підрозділами Інституту та їх керівниками, відповідальними за підготовку здобувачів вищої освіти за освітніми програмами, може здійснюватись через заступників Ректора, керівників комісій, робочих груп, завідувачів кафедр, гарантів ОП, кураторів груп та інших осіб, що забезпечують супровід освітнього процесу.

6. ПРОЦЕДУРА СТВОРЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ: СТРУКТУРА, ЗМІСТ ОП, ЇХ ОФОРМЛЕННЯ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ

6.1. Структура освітньої програми:

- профіль ОП,
- компетентності,
- програмні результати навчання,
- перелік освітніх компонентів ОП,
- структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів;
- матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП;
- матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОП;
- навчальний план;
- силабуси навчальних дисциплін;
- силабуси/програми практик;
- документи і матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу;
- оціночні засоби (комплекти тестів, комплексних завдань, розміщених на паперових та електронних носіях).

6.2. Алгоритм створення ОП:

6.2.1. Визначення потреби в освітній програмі відповідно до вимог і запитів ринку праці, особистості й суспільства, ініціація її розроблення й формування авторського колективу (проектної/робочої групи) ОП за відповідним рівнем освіти.

6.2.3. Аналіз вимог і запитів роботодавців, випускників освітніх програм відповідної спеціальності, студентських колективів, стандартів вищої освіти, професійних стандартів (у разі їх наявності) щодо профілю фахівця (переліку необхідних і достатніх компетентностей).

6.2.4. Проведення порівняльного аналізу ОП, що діють у провідних зарубіжних і вітчизняних закладах вищої освіти, їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання тощо.

6.2.5. Визначення переліку компетентностей фахівця, які необхідно розвинути (сформувані) у процесі підготовки за ОП на підставі результатів

аналізу, що має складалися з обов'язкових компетентностей відповідно до стандарту вищої освіти (перелік компетентностей випускника за відповідною спеціальністю для відповідного рівня вищої освіти) і додаткових компетентностей, що визначають унікальність, відмінність ОП, відповідно до вимог і запитів роботодавців, випускників освітніх програм відповідної спеціальності, студентських колективів. Для формування Профілю програми обираються програмні компетентності з переліку обов'язкових (10-15), які визначені стандартом вищої освіти, і формуються додаткові компетентності відповідно до вимог і запитів роботодавців, випускників освітніх програм відповідної спеціальності, студентських колективів, які в цілому визначатимуть профіль підготовки випускника освітньої програми.

6.2.6. Визначення переліку програмних результатів навчання: обов'язкових - відповідно до стандарту вищої освіти і додаткових - відповідно до переліку визначених додаткових компетентностей. Для формування Профілю програми обираються програмні результати навчання (15-20) з переліку визначених стандартом вищої освіти й визначаються додаткові результати навчання, яких необхідно досягти, відповідно до сформованих додаткових компетенцій.

6.2.7. Визначення компонент ОП (навчальних дисциплін, практик, кваліфікаційних робіт), що забезпечуватимуть досягнення програмних результатів навчання.

6.2.8. Визначення форм атестації здобувачів вищої освіти за ОП відповідно до стандарту вищої освіти.

6.2.9. Визначення системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти відповідно до вимог стандарту вищої освіти.

6.2.10. Визначення інституційної спроможності щодо забезпечення досягнення запланованих результатів навчання та їх оцінювання відповідно до форм атестації та системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, відповідність стандарту освітньої діяльності - мінімальним вимогам до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного й інформаційного забезпечення освітнього процесу за відповідною спеціальністю для відповідного рівня вищої освіти.

6.2.11. Проектна/робоча група має «пов'язати» визначені компетентності та програмні результати навчання з компонентами ОП (навчальними дисциплінами, практиками тощо), тобто вирішити: у межах яких освітніх компонент будуть досягнуті програмні результати, спрямовані на формування певних компетентностей; яким має бути зміст компонент; які компоненти є обов'язковими (тобто «ядром» освітньої програми, яке забезпечує нормативні результати навчання), які вибірковими - для вільного вибору здобувачів вищої освіти (не менше 25%). Складання матриці дає можливість проектній/робочій групі виявити, які компетентності не охоплені повною мірою компонентами освітньої програми (навчальними дисциплінами тощо) які результати навчання дублюються в різних компонентах, і на цій підставі сформуванню остаточний перелік і зміст компонент освітньої програми.

6.2.12. Формування структурно-логічної схеми ОП, здійснення короткого опису логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми.

6.2.13. Визначення в кредитах ЄКТС обсягу навчального навантаження

здобувача освіти, необхідного й достатнього для досягнення нормативних і додаткових результатів навчання, з урахуванням загального обсягу освітньої програми в кредитах ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти й обов'язкового забезпечення резерву - не менше 25% загального обсягу ОП у кредитах ЄКТС - на навчальні дисципліни для вільного вибору здобувачами вищої освіти.

6.2.14. Визначення стратегії досягнення результатів навчання за ОП (організація освітнього процесу, забезпечення якості, співпраця з роботодавцями в контексті практики, стажування, працевлаштування, організація самостійної роботи, досліджень тощо).

6.2.15. Обрання належних підходів і методів навчання й оцінювання результатів по завершенні навчання за окремою освітньою компонентою, розподіл часу між видами навчальної діяльності здобувача освіти (лекціями, практичними, лабораторними заняттями, семінарами, самостійною роботою тощо) за кожною окремою навчальною дисципліною, визначення літературних та інших джерел тощо.

6.2.16. Складання проектною/робочою групою навчального плану ОП, який визначає перелік, обсяг і послідовність вивчення навчальних дисциплін (модулів), форми їх проведення й обсяг у кредитах ЄКТС, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

6.2.17. Обговорення проекту ОП і проекту навчального плану на засіданні проектної/робочої групи, після чого проект ОП направляється на рецензування стейкхолдерам. З цією метою проект оприлюднюється на сайті Інституту для публічного обговорення.

6.2.18. Публічне обговорення проекту ОП, отримання рецензій і відгуків від спільноти, здобувачів освіти, роботодавців, інших зацікавлених сторін.

6.2.19. На засіданні проектної/робочої групи розглядаються результати рецензування та приймаються компромісні рішення, на основі яких вносяться корективи до проекту ОП. Після врахування позицій та потреб усіх зацікавлених сторін формується ОП.

6.2.20. Розроблена освітня програма подається на погодження:

- Засновнику Інституту,
- Ректору/заступнику Ректора;
- керівникам структурних підрозділів;

- випусковим, за освітньою програмою, кафедрам Інституту та надсилається стейкхолдерам.

6.2.21. Узгоджена з відповідними підрозділами Інституту, роботодавцями ОП подається керівником проектної/робочої групи на затвердження її Вченою радою, після чого ОП вводиться в дію Наказом Ректора.

6.2.22. Затверджена Вченою радою Інституту освітня програма розміщується на офіційному веб-сайті Інституту впродовж 3-х днів після затвердження.

6.2.23. Проектна/робоча група продовжує роботу над розробкою навчального плану й інших нормативних документів, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП.

Навчальний план затверджується Вченою радою.

7. ПРОЦЕДУРА МОНІТОРИНГУ, ВНЕСЕННЯ ЗМІН (ОНОВЛЕННЯ) ДО ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

7.1. Процедура моніторингу ОП

7.1.1. Моніторинг освітньої програми здійснюється для встановлення досяжності встановленої мети та відповідності потребам здобувачів вищої освіти, реалістичності та адекватності призначених кредитів, визначених результатів навчання й розрахованого навчального навантаження, та з метою її постійного удосконалення і відповідності сучасним нормативним вимогам.

7.1.2. Моніторинг ОП проводить Програмна комісія.

7.1.3. Моніторинг ОП передбачає оцінювання:

- відповідності ОП досягненням науки у відповідній сфері знань, тенденціям розвитку економіки і суспільства;

- врахування змін потреб здобувачів освіти, роботодавців та інших груп зацікавлених сторін;

- спроможності здобувачів освіти виконати навчальне навантаження ОП та набути очікувані компетентності;

- попиту на ринку праці на фахівців, які здобули вищу освіту за ОП;

- якості надання освітніх послуг;

7.1.4. На підставі результатів поточного моніторингу Програмна комісія формує аналітичний звіт, який містить конкретні пропозиції щодо оновлення ОП.

7.2. Критерії якості ОП.

Основні критерії забезпечення якості освітніх програм

7.2.1. Вимоги до освітньої програми та навчальних результатів:

- відповідність до плану розвитку або Статуту Інституту;

- відповідність та сприяння виконанню місії, візії та стратегії досягнення цілей Інституту;

- врахування потреб ринку праці та цільової групи;

- пов'язаність з конкретною професією;

- назва ОП має узгоджуватися зі змістом;

- методи і форма навчання, що використовуються, у тому числі обсяг самостійної роботи та виробничої практики, сприяють досягненню цілей ОП;

- цілі і результати навчання сформульовані доступним способом і є підставою для оцінювання знань і навичок випускників цієї ОП;

- цілі і результати навчання є адекватними і порівнюваними з результатами навчання даного рівня вищої освіти;

- цілі і результати відповідають вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;

- практична робота (практика), що необхідна для досягнення результатів навчання, забезпечує набуття і застосування здобувачами освіти ефективних методів роботи;

- організацію практики чітко регламентовано, вимоги для її успішного завершення визначено;

- здобувачі освіти отримують чіткі інструкції щодо практики та відповідне

керівництво й навчально-методичне забезпечення у робочому середовищі.

7.2.2 Розвиток ОП та вимоги до педагогічних, науково-педагогічних працівників, які її реалізують:

- до розвитку освітньої програми залучено здобувачів освіти і роботодавців;
- педагогічні та науково-педагогічні працівники ознайомлені з цілями ОП та їхньою роллю в досягненні цих цілей;
- для усунення недоліків ОП складається реалізується план заходів;
- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація педагогічних, науково-педагогічних працівників програми відповідає вимогам, встановленим законодавством; вони мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- педагогічні, науково-педагогічні працівники, що реалізують ОП, беруть участь у дослідженнях і розробках; співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Інституту;
- система розвитку персоналу є ефективною: педагогічні, науково-педагогічні працівники ОП мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку;
- педагогічні, науково-педагогічні працівники ОП регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Інститутом і беруть участь у конференціях, симпозіумах, з'їздах тощо; кількість постійних педагогічних, науково-педагогічних працівників визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання за ОП;
- склад педагогічних, науково-педагогічних працівників ОП за віком і відсоток молодих викладачів забезпечує сталість викладання в Інституті;
- вимоги до абітурієнтів для вступу базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання даної ОП;
- система консультування здобувачів освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- оцінювання результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів освіти, який підтримує їх розвиток;

7.2.3. Фінансові ресурси Інституту щодо реалізації ОП:

- є достатніми для забезпечення ОП;
- є достатніми для діяльності з її розвитку;
- є достатніми для підтримання розвитку педагогічних, науково-педагогічних працівників;
- фінансові дані, що характеризують економічну сталість, є доступними для громадськості (річні звіти про фінансову діяльність є на веб-сайті Інституту).

7.2.4. Освітнє середовище Інституту:

- має достатню кількість навчальних приміщень/площі та бази у закладах охорони здоров'я, які є клінічними на підставі договорів про співпрацю і включає всі приміщення, що необхідні для організації освітнього процесу за ОП;
- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів освіти;
- обладнане відповідно до сучасних вимог (наявні необхідні навчальні ресурси, комп'ютери з терміном експлуатації не більше 8 років; забезпечення

мультимедійним обладнанням не менше 25 відсотків аудиторій/кабінетів; Інтернет тощо).

7.2.5. Критерії сталості щодо якості і ресурсів:

- в Інституті систематично складаються та оновлюються перспективний план розвитку та щорічні плани;

- плани розвитку супроводжуються планом дій для забезпечення сталості в Інституті;

- Інститут готує фінансові прогнози для досягнення цілей, викладених у плані розвитку і мінімізації можливих ризиків (включаючи ризики, викликані демографічними тенденціями);

- реалізація плану дій аналізується і результати аналізу є підставою для планування наступного періоду розвитку.

7.3. Внесення змін (оновлення) ОП.

7.3.1. Внесення змін (оновлення) освітньої програми відбувається у зв'язку зі змінами вимог державних стандартів освіти, стандартів вищої освіти, професійних стандартів; стратегії (концепції) розвитку Інституту, висновками та пропозиціями роботодавців при оцінці актуальності ОП, її цілей, результатів навчання, компетентностей; за результатами моніторингу ОП Програмною комісією.

7.3.2. ОП оновлюється у частині освітніх компонентів, крім цілей програмних навчальних результатів. Чинна затверджена ОП переглядається щонайменше один раз на рік.

7.3.3. Пропозиції щодо оновлення ОП виносяться на розгляд Вченої ради Гарантом освітньої програми.

7.3.4. Перегляд ОП відображається у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, силабусах навчальних дисциплін, силабусах/програмах практик та ін.).

7.3.5. Повторне затвердження ОП - у вигляді нової редакції - проводиться Вченою радою Інституту за поданням Гаранта ОП.

7.3.6. Значним оновленням освітньої програми вважається зміна складу дисциплін, практик і їх обсягу в кредитах ЄКТС більш ніж на 50 %.

7.3.7 Оновлена й затверджена Вченою радою Інституту ОП вводиться в дію Наказом Ректора та оприлюднюється на веб-сайті Інституту.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Усі зміни та доповнення до даного Положення вносяться шляхом затвердження Вченою радою Положення в новій редакції та вводяться в дію Наказом Ректора.

8.2. Після затвердження Положення про освітні програми Приватного закладу вищої освіти «Харківський інститут медицини та біомедичних наук» в новій редакції попереднє Положення втрачає юридичну силу.